

Uns mots introductoris

Organitzar l'administració territorial requereix un debat pluridisciplinari, reflexiu i desapassionat. No fer-ho així, i tots en coneixem exemples recents al nostre país, només ens portarà a la improvisació que anuncia el fracàs. És per això que considero que la iniciativa de la Societat Catalana de Geografia de convocar aquestes jornades és una mesura sàvia i prudent. Permetin-me que els feliciti abans de començar les tres jornades de treball que dedicaran a la regionalització del territori i els ens intermedis. El sol fet de posar en comú l'experiència europea i els diferents punts de vista existents a casa nostra representa un avenç extremadament positiu.

Constitueix per a mi una gran satisfacció inaugurar aquestes jornades que, a més de ser necessàries, són realment oportunes. Sembla que el Govern de la Generalitat està a punt d'enllestir el projecte de creació de regions que ha de completar el procés d'ordenació territorial de Catalunya. Un procés que, en la meua opinió, va començar molt malament perquè hi va faltar el diàleg i el consens, però que forçosament no ha de seguir per aquest camí.

La transcendència de tota legislació territorial exigeix, al meu entendre, el més ampli suport del Parlament, però també la presa en consideració de les opinions dels professionals i els especialistes en les diferents matèries que influeixen en una correcta divisió administrativa del territori, economistes, administrativistes, geògrafs, juristes. Cal escoltar-los i fer-los cas per no caure en la temptació d'exercir de moderns alquimistes del més pur i daurat electoralisme.

Naturalment, els polítics i els governants han de portar —hem de portar— la iniciativa. La regionalització no és, haig de reconèixer-ho, una qüestió brillant i atractiva per al gran públic. Ara bé, la seva influència de futur supera llargament la seva situació en la llista d'interès popular. És per això i pel fet que la divisió regional de Catalunya és la culminació del procés d'organització territorial de l'Administració catalana que hem de considerar-lo un projecte cabdal.

La regionalització és la culminació del procés, i vull pensar que també es presenta com l'oportunitat de rectificar el model d'organització del territori imposat fins ara per la majoria de Convergència i Unió. El fet que veus provinents del partit del govern hagin suggerit la necessitat de trobar fórmules per compensar la fulminant eliminació de la Corporació Metropolitana, o el mateix embolic ocasionat per les nombroses poblacions que no volen pertànyer a la comarca assignada pel mapa inicialment aprovat pel Parlament, fan pensar que és possible, jo diria que imprescindible, acollir-se als avantatges del consens.

Davant aquesta nova oportunitat cal dir clarament que no es pot recaure en l'error de crear estructures inoperants per aixecar més tard la bandera de la simplificació. Abans d'implantar noves divisions, cal estudiar en profunditat les possibilitats que presenten les unitats territorials existents i aprofitar-les al màxim. La simplificació també pot ser fruit d'un acte de creació, però sempre que es faci amb imaginació i voluntat de col·laboració.

Permetin-me que aprofiti l'avinentsa d'aquestes jornades per presentar-los alguns dels criteris que, segons la meua opinió, el projecte de regions hauria de preveure. En primer lloc els haig de dir que per a mi, com a polític, és més significatiu el contingut, les funcions de l'ens, que no pas el nombre d'unitats. Les divisions en si mateixes acostumen a ser els aspectes més polèmics de tota organització territorial, ja que creen unes legítimes expectatives que no sempre són satisfetes, tant per les mateixes delimitacions geogràfiques com pel contingut i la utilitat del nou ens.

Vostès, com a especialistes, ens han de donar als governants les claus per afrontar amb eficàcia la nova organització política i administrativa que comportarà la regionalització. Em prendré la llibertat d'exposar-los el que jo n'espero, de les regions, i estic convençut que del seu treball tots en treurem conseqüències profitoses per aplicar en benefici de l'operativitat de les futures divisions territorials.

La divisió regional de Catalunya ha de respondre, d'una banda, a la desitjable i obligatòria descentralització del Govern de la Generalitat; de l'altra, haurà de significar una millora global de la gestió dels recursos públics, que —no ho oblidem— en bona part està en mans de l'Administració local, i finalment afectarà inevitablement el nombre de demarcacions administratives existents al nostre país. Em sembla que la simple enumeració dels objectius fa imprescindible conjuminar el precepte de la simplificació administrativa amb el de la racionalització i aprofitament de recursos i experiències existents.

Des de la meua experiència d'alcalde i de president d'una institució de suport municipal com la Diputació, jo penso en una regió o en una vegueria —el nom no fa la cosa— que respongui a una suma de criteris, al meu entendre, perfectament compatibles. Penso en una demarcació que serveixi de marc territorial per a l'exercici de funcions diverses pel seu origen competencial, però amb unes característiques pròpies de l'Administració local, la qual cosa voldria dir un ens d'àmbit intermedi, de representació política, nascut de l'autonomia municipal.

Els avantatges d'aquest exercici de racionalització em semblen evidents. Implicaria, abans que cap altra cosa, un estalvi de recursos al qual tots els governants estem obligats. Seria un exemple pràctic de la cooperació institucional que tantes vegades reclamem. I en el fons, i el que em sembla més significatiu, implicaria un reforçament de l'auto-govern en fer efectiu un precepte clau de l'autonomia: al Govern de la Generalitat és a qui correspon, juntament amb el Parlament, fixar i coordinar les grans polítiques nacionals; i és l'Administració local, des de la seva autonomia, i aprofitant la seva proximitat física al ciutadà, qui pot gestionar amb més eficàcia els serveis pels quals s'instrumenta aquella política nacional.

Tornem al començament. Avui, aquí, pot iniciar-se un nou diàleg entre especialistes i polítics. Pel sol fet que la Societat Catalana de Geografia obri aquesta porta hem de felicitar-nos i agrair a tots els participants, però molt especialment a l'amic Lluís Casassas, la seva dedicació i l'oportunitat de reprendre el camí del consens.

Moltes gràcies.

Manuel Royes i Vila
*President de la Diputació
de Barcelona*